

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czesłochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen., za odwołanie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Reklamów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Ceny ogłoszeń: za wiersz pełnowygodny jednoszpaltowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Pańska, Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 5.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatery Główna donosi dnia 8 września 1918 r:

Zachodni teren walk.

Oddziały piechoty przyprowadziły z linii belgijskich na wschód od Merckem jeńców. Na północ od Armentières odparliśmy ponowne ataki Anglików.

Na froncie bojowym stoimy wszędzie na nowych pozycjach naszych.

Nieprzyjacieli usiłował wczoraj na południe od drogi Peronne—Cambrai silnymi oddziałami zbliżyć się do nich. Straże tyne zmusiły go do walki, uchyliły się walcząc przed przeważającym nieprzyjacielem i pod wieczór odparły zacięte ataki na zachód od linii Geuzaucourt—Epehy—Teptoux.

Po obu stronach Sommy nieprzyjacieli wczoraj zwolna również się posuwał. Stoimy z nim w kontakcie bojowym na linii Vermand—St. Simon i nad kanałem Croizat.

Na północ od Aisy w walka artyleryjska zastrzeliła się. Na zachód od Premontre—Braucourt rozbiły się nieprzyjacielskie ataki częściowe.

Na południe od Ailette nieprzyjacieli podsunął się do linii naszych na wschód od Vauxaillon i na zachód od Vailly, ponawiane do wieczora kilkakrotnie ataki, zostały odparte.

Pomiędzy Aisne a Vesle działalność bojowa osłabła.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Komunikat austriacki.

WIEN. Urzędowo donoszą dnia 7-go września 1918 r:

Włoski teren walk.

Na płaskowzgórzu Asiago wojska nasze odparły krwawo podjęty po silnym przygotowaniu artyleryjskim atak Włochów i Francuzów.

Nieprzyjacieli, który wtargnął do pierwszej linii stanowisk naszych na zachód od Monte—Sisennol, został wkrótce wyparty w kontratak.

Na Col del Arao nasze patroli przedsięwzięły pomysły napad na nieprzyjacielską załogę warty polowej.

A. I. b. a. n. j. a.

Znacniejszych działań bojowych nie było.

Szef sztabu generalnego.

Ofensywa angielska.

Sprawozdawca wojenny „B. Z. am Mittag” pisze:

Przesadzone komunikaty.

Czytając komunikaty angielskie o bitwie z 29 sierpnia można przypuścić, że Albion zadał ów spodziewany od całych miesięcy cios, że nastąpił zwrot strategiczny w położeniu, że może się rozpocząć ostateczne niszczenie armii niemieckiej.

Czegóż tam nie można wyczytać: 10 tysięcy jeńców, przebiecie frontu trzymanego od 18 miesięcy i niepowstrzymane, podobny do ucieczki, odwrót całych dywizji niemieckich.

Doprawdy, to dobry dowód niewiarogodności nieprzyjacielskich raportów o wydarzeniach wojennych, — pisze dalej sprawozdawca „B. Z. am Mittag”.

Powodzenie miejscowe.

Z pewnością, że generał Byngk, dzięki niebywałemu wprowadzeniu w grę artylerji, swoimi olbrzymimi eskadrami tanków i ogromnymi masami postępującej za nimi piechoty odniósł miejscowe powodzenie, ale to jest powodzenie, ograniczone miejscowo, którego jednak nie zdołał wyzyskać.

Ani na chwilę nie chcemy zaprzeczać czynom i waleczności pułków angielskich i przyznajemy, że udało im się wtargnąć do linii niemieckich.

Ale ich dowództwo zawiodło.

Wraz z wtargnięciem pod Etaing — Queano rozpoczął oskrzydlenie prawego skrzydła niemieckiego pod Vaulex—Francourt.

Ale zanim zdolali skorzystać z tego, najwyższe dowództwo niemieckie pokrzyżowało ich plany i za pomocą odrotu na wielką skalę cofnęło cały front koło Pevonne aż na linie Arleux—Manancourt.

Walki bolszewików.

Sztokholm, 8 i 9. Z Moskwy donoszą: Na froncie czesko-słowackim trwają walki, które przebiegają pomyślnie dla wojsk sowieckich. Bolszewicy obsadzili ważne punkty strategiczne, doskonale ufortyfikowane przez kozaków.

W okolicach Kamyszynska trwa zacięta walka, w której zwycięstwo przechyliła się na stronę bolszewików.

W ostatnich dniach zyskali bolszewicy w wielu miejscach na terenie.

W okolicy Apajajewska nieprzyjacieli zostali odrzuceni o 35 wiorst na wschód.

Dwie dywizje ekspedycyjne.

Z Pekinu donoszą, że na skutek wydanego przez ministerjum wojny rozkazu, utworzone zostaną niebawem dwie nowe dywizje, które wyruszą na Syberję pod dowództwem generałów King Fonk Tcuga i Woj-Czong-Hano.

Z Japończykami niełatwa sprawa.

„Times” podaje z Władywostoku: Bolszewicy cofają się na całym froncie usuryjskim w kierunku na Chabarowsk. Nagły ruch flankowy Japończyków, który doprowadził do przecięcia linii kolejowej i zdobycia wielu pancernych wozów, pokazał nieprzyjacielowi, że z Japończykami niełatwa sprawa. Ogólny pochód wojsk koalicji rozpoczął się już przed paru dniami. Duże siły nieprzyjacielskie ruszyły dwiema kolumnami: jedna na Samlonowa, druga na Czechów.

Z Tokio donoszą: Japończycy obsadzili Szymantówkę i zaczęli razem z wojskami koalicji ścigać pobitego nieprzyjaciela.

Straty nieprzyjaciela w stosunku do własnych są dwa razy większe. Czesko-Słowacy ruszyli od jeziora Bajkalskiego i zajęli Wierohnleudyńsk i Czyte. Druga kolumna czeska zajęła Seleginsk, trzecia przekroczyła granicę Mongolji i obsadziła Kiachte. Omsk w stanie wojny z Niemcami.

„Lokal Anzeiger” donosi z Genewy: Doniesienie dziennika „Echo”, jakoby t. zw. rząd omski oświadczył, iż znajduje się w stanie wojny z Niemcami i przedsięwziął szereg aresztowań, uważane jest jako odpowiedź koalicji, na represje rządu sowieckiego w Moskwie, Cenzura paryska nie pozwala ogłaszać wiadomości o postępach wojsk sowieckich.

Chwila bieżąca.

— Amerykański transportowiec „Mountveron”, dawniej „Kronprinzessin Cecille”, storpedowany został we czwartek w drodze powrotnej do Ameryki w odległości 300 mil od wybrzeży francuskich.

— Władze ukraińskie wprowadzają w większych miastach Ukrainy,

jak donosi „Kijewska Myśl”, cenzurę wojenną. Cenzurze tej podlegają nawet telegramy ukraińskiej Agencji Telegraficznej.

— Według doniesienia dziennika „Krasnaja Gazeta”, w Moskwie, d. 4-go września wykonano wyrok śmierci na sprawcy zamachu na Lenina, Dorze Kaplanównie.

— Kongres sankcjonował umowę pomiędzy Peru a Stanami Zjednoczonymi w sprawie użycia internowanych w Callao okrętów niemieckich przez Stany Zjednoczone.

— Hetman Ukrainy przyjęty został w Wilhelmsshoeh przez cesarza, poczem zaproszony został na śniadanie.

Z WIDOWNI WYDARZEŃ.

„Zakon Romanowów”

Z Moskwy donoszą: Wedle doniesienia dziennika „Mir” odkryto w Moskwie związek przeciwrewolucyjny, nazywający się „Zakonom Romanowów”.

Członkami tego antyrewołucyjnego bractwa są w przeważającej części dawni oficerowie gwardyjscy. Celem związku było przywrócenie Romanowów na tron.

Po zamachu na Lenina.

Po zamachu na Lenina Kroml przedstawiła istną twierdzę. Strząga go Łotysze i Finlandczycy.

Szwercdłow rozesał do wszystkich miast polocenia, nakazujące likwidację organizacji prawych socjal-rewołucjonistów.

Z Kurska donoszą, że na wiecu czerwonej armji mówcy oświadczałi, że w razie śmierci Lenina wymordują burżujów i Żydów. W Petersburgu grupa czerwonej armji rozgromiła kilka sklepów, właściciele których nosili nazwisko Kaplan.

Oświadczenie socjal-rewołucjonistów.

Partja socjal-rewołucjonistów złożyła oświadczenie, że z morderstwem Urickiego ani z zamachem na Lenina nie ma nic wspólnego. Oba zamachy są wynikiem zniecierpliwienia narodu, pragnącego zrzuć z siebie brzemie ucisku i tyranji. Naród rosyjski dokona w najbliższym czasie, zdaniem socjal-rewołucjonistów, szeregu innych zamachów.

Okręty niemieckie w Chili.

Paryż 7-go września. (W. A. T.) — Agencja Stefaniego donosi z St. Jago (Chili): Z powodu sabotażu na okrętach niemieckich, stojących na kotwicy pod Coralem rząd wydał rozporządzenie, aby wszystkie okręty niemieckie, znajdujące się w portach chilijskich, obsadzone były przez wojsko.

Zatopiony balon.

Chrystjanja. Rybacka bark a szwedzka, która przybyła do Chrystjanji miała szczególny połów na Merzu północnym.

Barka ta wyłowila z morza pomiędzy Ozó a Hanstholen powłokę ba-

lonu olbrzymich wprost kształtów. Balon ten wyciągnięty zapętnił całą barkę.

Powłoka tego balonu, sporządzona z jedwabie i gumi waży około 1000 kg; wnioskując z napisów jest ona pochodzenia angielskiego.

O założeniu tego balonu uiera żadnych wieści.

Szczegóły wybuchu w Odesie.

Wiedeń. Wiedeńskie c. i. k. biuro telegraficzne podaje następujące szczegóły o wybuchu w Odesie:

Dnia 2 bm. o g. 3 i pół po poł. nastąpił wybuch w dużym wielkim składzie amunicji rosyjsko rumuńskim, położonym na jednym z przedmieść Odesy. Wybuchy trwały aż do północy. Szczęśliwym trafem ocalały 3 składy pyroksyliny, znajdujące się tamże. Wybuch tych składów mogły pociągnąć za sobą straszne skutki. Liczba ofiar jest niewielka. Akcje ratunkową prowadził wojsko austriacko-węgierskie. Pożar jeszcze nie ugaszono. Wielka cukrownia Brodskiego spłonęła. W całym mieście powyłatywały szyby z okien Szkoły, wynoszą kilka milionów. Składy te miały być właśnie przekazane komendantom ukraińskim i austriacko-węgierskim. Przyczyna wybuchu jest niewiadoma. Istnieje podejrzenie podpalenia.

Angielskie rządowe biuro prasowe zamieszcilo w pismach londyńskich komunikat następujący:

Rząd postanowił, że polacy, przebywający w naszym kraju, którzy formalnie są poddani Niemiec i Austrii, lecz którzy żywią uczucia przynależne dla Anglii, mogą być na przyszłość traktowani, jako cudzoziemcy zaprzyjaźnieni.

Przez rozkaz, wydany d. 5 lutego w dziedzinie „Aktu o ograniczeniach, dotyczących cudzoziemców”, sekretarz stanu spraw wewnętrznych jest upoważniony do wydawania świadectw, zwalniających od wszystkich lub też niektórych ograniczeń, dotyczących cudzoziemców — z wyjątkiem takich, które się stosują do cudzoziemców zaprzyjaźnionych — każdemu cudzoziemcowi nieprzyjacielskiemu, który za pomocą legitymacji, wydanej przez Komitet narodowy polski, lub też w inny sposób, wykazał, że jest z pochodzenia polakiem i że jest dobrze usposobiony do spraw Jego królewskiej mości i jego sprzymierzeńców.

Głos niemiecki w sprawie polskiej.

„Deutsche Tageszeitung” pisze:

„Prezes niemiecko-węgierskiego Związku gospodarczego, poseł baron Juljus Boek w prasie podniósł bardzo poważne wątpliwości przeciw rozwiązaniu austriacko-polskiemu. Kwestji polskiej osądzać nie wolno według sympatii lub historycznych sentymentalności, lecz wyłącznie według politycznych i gospodarczych interesów. Węgry na podstawie ugody z 1867 roku, w myśl dualizmu i równoprawienia, nie mogłyby bynajmniej uzyskać korzystnego stanowiska wskutek uzyskania austriacko-polskiego, albowiem unia osobista Węgier ze zmniejszoną Austrią i Polską w trójmonarchji, dla Węgier stanowiłaby ciężkie uposiedzenie, na które Węgry zgodzić się nie mogły, ponieważ przy austriacko-polskiem rozwiązaniu wpływy polskie byłyby zbyt wielkie. Wzrost słowiańskiej siły państwa polskiego stanowiłby w trójmonarchji stałe niebezpieczeństwo, a Polska wywierałaby przeważający wpływ na politykę zagraniczną trójmonarchji, co przedewszystkiem Rzeczy niemieckiej nie mogłoby być obojętne ze względu na jej sojusz z Austro-Węgrami. Księstwo Poznańskie dla Polski byłoby tem, czem były Trentino i Trjst dla Włoch, a tak samo, jak sojusz włosko-austriacko-węgierski nie zdołał stłumić iredenty włoskiej i trójmonarchja nie byłaby dosyć silna, aby paraliżować te iredenty.”

O język polski.

W kołach niemieckich powstała niedawno myśl wprowadzenia w szkołach we wschodnich prowincjach pruskich jako drugiego przedmiotu językowego nauki języka rosyjskiego.

Projekt ten zwącaza w „Germania” anonimowy autor, uważając za rzecz o wiele korzystniejszą zaprowadzenie języka polskiego zamiast rosyjskiego. Podnosi on wielkie

znaczenie, jakie Polska będzie miała po wojnie, przynajmniej prawdziwość faktu, że na ogromnych przestrzeniach Litwy i Rusi po polsku się mówi i rozumie. I przytacza zdanie uczonego francuskiego Lessepsa, który twierdził przed dziesiątkami lat, że Warszawa stanie się w przyszłości najważniejszym punktem handlowym między Zachodem a Zachodem.

Robotnicy polscy w Niemczech.

„Taegl. Rundschau” pisze: „Władze zwracają się energicznie przeciwko niedozwolonym jazdom robotników polskich do granicy. Straż kolejowa centralnej policji na wschodzie oraz policja wojskowa na stacjach pogranicznych więżą więżą robotników polskich z prowincji brandeburskiej, którzy jako legitymację mieli z sobą tylko oświadczenia swych pracodawców. Legitymacje te dziwnym sposobem opiewają wszystkie na wyjazd do pruskich wsi na granicy polskiej. Przypuszczają więc należy, że w ten sposób chciano ułatwić robotnikom przejście przez granicę do Polski, a pracodawcy widocznie pragnęli się w ten sposób bez wiedzy władz pozbyczyć robotników niesfornych, leniwych lub niezadowolonych. W niektórych wypadkach oświadczone robotnikom, że jada po innych ludzi z miejscowości pogranicznych, a po oświadczeniu takie wystawiano widocznie w nadziei, że straż pograniczna ze względu na ten cel zamknie oczy i nie będzie żądała formalnego pozwolenia na wyjazd. Ze strony rządowej kładą nacisk, na to, że pracodawcy bynajmniej nie są uprawnieni do wydawania robotnikom polskim jakichkolwiek legitymacji na wyjazd, lecz, że są zobowiązani w tych wypadkach odnosić się zawsze do kompetentnej miejscowej władzy policyjnej.”

W sprawie budżetu m. Częstochowy

ZA ROK 1918 | 19.

XVI.

Zdawkowe zarzuty pod adresem Zarządu miasta, że Zarząd szafuje groszem, nie licząc się ze skalą dochodów miasta, że czyni wydatki nieprodukcyjne, nie wytrzymują krytyki; przedewszystkiem obowiązkiem Zarządu miasta, jest zapobiegać widmu głodu i epidemjom, — i szerzyć oświatę wśród młodego pokolenia, następnie miasto nie mogło uchronić się od ponoszenia ciężarów wojennych, które traktować należy jako vis major.

Obecnie rodzi się pytanie, czy miasto czekając dalsze pożyczki i jakie są projekty w tej kwestji Zarządu miasta.

Otóż zaznaczymy uprzednio, że pożyczka od General-Gubernatorstwa 1,000,000 marek, musi być zwrócona w krótkim czasie, że bony w sumie 819,579.60 mk. muszą być w krótkim czasie zupełnie wycofane, następnie, że budżet na r. 1918 | 19 przewiduje przewyżkę wydatków nad wpływami 695,918 06 mk. i że przewyżka ta napewno przy bilansie będzie znacznie wyższa, miasto stoi więc w obliczu konieczności zaciągnięcia nowej wielkiej pożyczki.

Początkowo istniał projekt uzyskania od Władz okupacyjnych pożyczki 1,503,030 mk. pod zastaw placów, stanowiących własność miasta, projekt ten uzyskał już nawet zatwierdzenie Magistratu w dniu 27 | XI 1917 r. i Rady Miejskiej w dniu 6 | XII 1917 r. byłby on istotnie aktem rozpaczy i na dobro Magistratu zaznaczyć należy, że cofnął się od zrealizowania tego projektu.

Dr. St. Nowak.

KRONIKA

— **Z uroczystości na Jasnej Górze** Od samego rana w niedzielę plac ks. Kordeckiego był zapelniony mrowiem pielgrzymów, mianem się w świetle jesiennego słońca wszystkimi barwami tęczy. Krasne zapaki włościanek, granatowa sukmaną z radoskiego brunatne i modre świtki z okolic Wielunia, gwar banujący przy kramikach — wszystko to składało się na obraz, którego Częstochowa już dawno nie widziała.

Wszakże nie były to owe dziesiątki tysięcy pielgrzymów, przybywające z najdalszych

stron kraju, ze swymi proboszczami, znanymi kościelnymi, z pieśnią na ustach i wianem w sercu do stóp Najświętszej Paniienki Częstochowskiej. Pomimo to napływ patników podczas niedzielnego odpustu był bardzo duży. Na walach i przed szczytem rojno było a światyła wypelulona tłumami wiernych rozbrzmiewała tonami muzyki i śpiewów poboznych.

Sumę na wielkim kościele odprawił ks. rektor Filajek z Krakowa. Kazanie na szczytce podczas sumy wygłosił ks. Józef Straszewski z Krzepic. Po niesporach zaś o godz. 6ej wieczorem z tego samego miejsca przemawiał z uczuciem ks. proboszcz Antoni Zmysłowski.

Jednocześnie z uroczystością niedzielną, odbyły się na Jasnej Górze oboczny w habiit zakonny 7 kandydatów do konwentu OO. Paulinów. Akt obczyny dokonał O. Piotr w obecności aktu konwentu OO. Paulinów w kaplicy Matki Boskiej, przy liczny udział duchowieństwa i wiernych.

O. Przeor po poświęceniu habitów włożył je na świeckie sutanny nowicjuszy, którzy następnie leżąc krzyżem wysłuchali litanii do Wszystkich Świętych, w czasie której imiona nadawane nowicjuszom powtarzane były po trzykroć. Finałem obczyny były serdeczne pozycinki z braćmi zakonnymi i duchowieństwem.

— **Seminarjum dla nauczycieli szkół zawodowych.** K. P. Ministerstwo W. R. i O. P. niezadługo otworzy w Warszawie Seminarjum dla kształcenia nauczycieli szkół zawodowych. Kurs seminarjum będzie roczny. Słuchaczami mogą być mężczyźni, lat nie wyżej niż 35 wieku uczący, mogący się wykazać ukończoną szkołą techniczną średnią, lub seminarjum nauczycielskiem. Zapisy kandydatów przyjmuje Sekcja III Ministerstwa W. R. i O. P. w godzinach biurowych.

— **Z zakonu SS. Nazaretanek.** SS. Nazaretanki, znane zagranicą pod nazwą sióstr polskich objawiają nadzwyczaj owocną działalność, zajmując się przeważnie wychowaniem młodzieży. W Polsce i na Litwie prowadzą 11 zakładów wychowawczych. Zakon SS. Nazaretanek jest znany i w Częstochowie, utrzymując od lat kilku gimnazjum żeńskie, chlubnie się zapisał w pamięci szerokiej sfer ludności.

Obecnie SS. Nazaretanki zakładają w Warszawie od 15 września r. b. internat dla studentek oraz dla uczenia ze szkół średnich.

— **Zamknięcie Wystawy ogrodniczej.** Wystawa ogrodnicza w ostatnim, im dniu cieszyła się większą frekwencją zwiedzających, niżeli w dniu poprzednim. Przybyli na odpust włościanie nie mają w tem stanowili liczbę. Ogółem w ciągu 3 dni zwiedziło wystawę około 2,000 osob. O godz. 4ej po południu w małym pawilonie delegat Ministerstwa p. Stefan skawicki do licznie zebranej publiczności wygłosił pogadankę o ogrodnictwie w kraju, zaznaczając, że w pobliżu Kutna w pewnym majątku blisko 400 morgów jest zajęte uprawą ogrodnictwa. Pod koniec przemowy mówca podkreślił, iż w Częstochowie i miejscowe Tow. ogrod. pierwsze w kraju urządzi wystawę ogrodniczą, za co komitetowi wystawy należy się szczere uznanie. Po pogadance, wice-prezes Tow. ogrod. red. J. Sieciński wygłosił mowę, w której podniósł zasługi pp. Jastrzębskiego, Hoffmana, Przybłwskiego, Kurka i innych, położone przy urządzaniu Wystawy. Poczem rozdał odznaczonym wystawcom nagrody, dziękując za udział i zachęcając do dalszej pracy. Piękne żetony rozdane wystawcom wykonała artystycznie firma jubilerska Szeffera w Częstochowie.

O godz. 6 wieczorem rozpoczęło się rozlosowywanie fantów, przy którym żądni wygrania niefortnie cisnęli się do stołów. Po rozlosowaniu publiczność powoli poczęła opuszczać Wystawę przy dźwiękach orkiestry dętej ze Staro-Krzepic.

— **Występy K. Junoszy-Stępowskiego.** Wkrótce rozpocznie się szereg występów znakomitego artysty teatru „Rozmaitości” p. K. Junoszy Stępowskiego, który taki entuzjazm wywoływał u nas gra zwoją w czasie swego pobytu w czerwcu. Repertuar niezwykle interesujący, zespół dobrany umiejętnie złożony z utalentowanych jednostek teatrow prywatnych w Warszawie, prztem nawzisko jednego z najświetniejszych artystów doby ostatniej, pozwala nam wierzyć, że występy Junoszy Stępowskiego wzbudzą niezwykłą frekwencję wśród tujejszych miłośników teatru. Bliższe szczegóły podamy w najbliższym czasie.

— **Odjazd pielgrzymów.** W ciągu dnia wczorajszego przez ulice naszego miasta przeciągały gromadki pielgrzymów, powracających do domowych pieleszy.

— **Zjazd Stowarzyszenia Kupców Polskich** odbędzie się w Warszawie w dn. 15 września b. r. Pp. uczestnicy prowincjonalni są proszeni o podjęcie niezwłocznie starań o przepustki i Naczelników powiatów w okupacji niemieckiej oraz u przedstawicieli Władz Cesarsto-Niemieckich w Lublinie w okupacji austro-węgierskiej. Pożądanem jest

S. P.

Marja ze Słomińskich Pasierbińska

wdowa po aptekarzu, obywatelka m. Zawiercia.

Opatrzona św. Sakramentami po krótkich i ciężkich cierpieniach zasnąta w Bogu dnia 2-go Września 1918 r., przeżywszy lat 74.

Pochowanie zwłok w grobach rodzinnych w Zawierciu odbyło się dnia 4-go Września 1918 r., o czym zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych pogrzeżeni w ciężkim żalu i smutku pozostali.

Synowie, córki, synowa, zięć i wnuki.

ś. † p.

ze Stefańskich

ZOFJA BOJEMSKA

po b. długich i ciężkich cierpieniach opatrzona św. Sakramentami zmarła dnia 9-go września 1918 r. przeżywszy lat 64

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele miejscowym w Rakowie we środę dn. 11 b. m. o g. 10 i pół przed południem, poczem zwłoki przewiezione zostaną do grobu rodzinnego w Warszawie, o czym przyjaciół i znajomych zawiadamia osierocony

Wnuk.

przybycie w dniu 4 b. m. do Warszawy oraz zgłoszenie się do biura Stowarzyszenia Kupców Polskich, Szkoła 10

Strajk na Rakowie. Wśród robotników w hucie Raków wybuchł strajk z przyczyn ekonomicznych. Strajkujący żądają polepszenia stosunków aprowizacyjnych i powiększenia płacy.

Rozstrzelanie. Wyrokiem sądu polowego w Częstochowie 48 letni Józef Merck z Konopisk za napady bandyckie z bronią w rękę skazany został na rozstrzelanie. Wyrok wykonano w sobotę d. 7 bm. Dysponował na śmierć i ostatnie chwile przy szkarzu spędził ks. Niedźwiedzki.

Pasta do obuwia. Cena past do obuwia dochodzi już do 3 mk. za pudełko zależnie od gatunku. Sprzedawcy twierdzą, że z powodu drożyzny artykułów niezbędnych do wyrobu, cena pasty jeszcze się podniesie.

Krewki wroscjanin. Z powodu małej sprzeczki Walenty Kowalczyk ze wsi Kościelec, pobit dotkliwie Wiktorję Gawron, mieszkankę tejże wsi. Po spisaniu protokołu przez żandarmerję, pobita odwieziona do lecznicy, krewkiego wroscjanina zaś do aresztu

Drobnny ogień. Wczoraj o godz. 3 po południu w fabryce "Warta" przy ul. Krakowskiej zapaliła się smoła w beczce. Przybyły natychmiast oddział Straży ogniowej stłumił pożar w zarodku

Bandytyzm na prowincji.

Zaowu dochodził z różnych stron kraju szereg różnych wiadomości o napadach bandyckich.

A oto te wieści:

W Hucie gm. Karczmarza w pow. puławskim 6 bandytów zamaskowanych i uzbrojonych napadło na Grzegorza Tempolskiego i zrabowało mu 310 rb. Wobec alarmu ludzie popieśniali z pomocą Wólcza bandyci zranili 5 bagnetami i dawszy ze 30 strzał w, 2biegli.

W Zagórzcu w pow. włoszczowskim 3-ch bandytów po rabunku zranili ścigającego ich żandarmerja.

Na drodze z Myszkowa do Żarek dwóch bandytów napadło na J. Budnika i jego żonę i zrabowali im sześćset rubli, 146 koron i 58 marek.

W Górach w pow. miechowskim 2 bandyci obrabowali Franciszku Modina w jego mieszkaniu z 3 tys. rb., 600 koron i różnych rzeczy.—Trzeci bandyta steroryzował sołtysa z 4-ty stał na straży.

W Lipówce w pow. kieleckim zastrzelono Wojciecha Caba z Losienia i zrabowano mu złoty zegarek i inne rzeczy.

W Kalinie Małej pow. miechowskim, gdy w domu zmarłego Stanisława Goli zebrał się orszak pogrzebowy, wtargnęło 6 bandytów,

steroryzowało obecnych i zabrało im 4 tys. rb. i różne rzeczy, poczem odjechało na furmance.

W Kielcach do mieszkania L. Stempera przy ul. Lipowej 42 wtargnęło 4 bandytów, którzy go pobili, lecz zbiegli wskutek wszczętego alarmu

W Kłonówku gm. Ostrow-Wartskiej w kaskielkim 4 bandyci uzbrojeni zrabowali Bachnasemu 2 tys. mk.

W Lublinie pod Humaniem w Mińszczyźnie do dworu p. Borowskiego, który sprzedał w przeddzień krochmalu za 45 tysięcy rb. usiłowało wtargnąć nocą 5 bandytów uzbrojonych. P. Borowska celnym strzałem z rewolwera powaliła jednego bandytę. Brat jej i mąż również strzelali z rewolwerów i zranili dwóch Resza zbiegła. Ranni bandyci wydali potem nazwiska towarzyszy, — których hersztem był Moszek Toruński z Humania

W Zagórkach w pow. koneckim 9 bandytów napadło na mieszkanie Kazimierza Jarczewskiego. Przez okno wtargnęli, wystrzelili parę razy. Zrabowali rzeczy wartości 2 tys. mk.

W lesie Wicherkowskim w pow. turekim znaleziono zwłoki Józefa Owczarka z Gwirowa. — Rany świadczą, że walczył z mordercami.

Rozmaitości.

Nędza w Indjach. W Indjach Wschodnich panuje wielka nędza. Pisma donosiły niejednokrotnie o wypadkach samobójstwa wśród kobiet ze wstydu, że nie mają ubrania. Suknie ich—to tanie wyroby bawełniane, przywiezione z Anglii i wyrabiane w Bombaju. Stosunki wojenne utrudniają przywóz do Indji, z powodu zaś potrzeb wojennych większość towarów rekwiruje rząd na potrzeby wojska. Ceny wzrosły o 300 proc. Handlarze i fabrykanci ciągną zyski przez przetrzymywanie towarów, tymczasem lud cierpi strasznie. Zbliżająca się zima wzmocze jeszcze nędzę.

Nowy prorok w Ameryce. Ameryka, kraj nadzwyczajnych wypadków, obdarzona została obecnie nowym prorokiem. Prorok ten nazywa się Aleksander Poskud i był dawniej handlarzem bawełny.

Obecnie objeżdża Amerykę, wygłaszając mowę. Niedawno miał mowę w teatrze w Waszyngtonie, gdzie przedstawił się jako prorok przez Boga zesłany, przepowiedział między innymi, że licząc od dnia 1 maja 1918 roku za lat trzy będzie w Ameryce ogromna bitwa nad brzegami Missisipi. Amerykanie walczyć będą przeciw całej Europie, Azji i Afryce i zwyciężą. Wszystkie ludy ziemi bę-

dą przeciw Ameryce; armję prowadzić będzie do zwycięstwa Wilson, który jest wodzem Ameryki, bo jest synem ksznoodziei.

Skutek przepowiedni był tak kolosalny, że prorok swą mowę wygłosił w Nowym Jorku, Chicago, Bostonie, Baltimore, Filadelfji i San Francisco. Ameryka, żądna sensacji, nie może się skarżyć na brak tychże.

Żywa nieboszczyk. Węgierska gmina Zombor otrzymała urzędowe zawiadomienie, iż przynależny tam Stefan Racz poległ na polu walki w dniu 8 lipca br. Prowadzący metryki wpisał to zawiadomienie do ksiąg naroden i zgonów. W dniu 10 sierpnia br. zjawił się w Zombor Stefan Racz i okazało się, iż poległ jeden z jego towarzyszy, który bezpośrednio przed walką wdział mundur, w którym zaszyte było nazwisko Racza.—Racz udał się do urzędu metrykalnego by sprostować wiadomość o śmierci. Odośny urzędnik spisał protokół, rozpoczynając go od słów: Zmarły zjawił się osobliwie i zeznał jak następuje...

NADESLANE.

Zarząd Częstochowskiego Stowarzyszenia właściciele nieruchomości posiadające które niezbędne artykuły budowlane. Członkowie Stowarzyszenia chcą nabywać do biura Stowarzyszenia przy ul. P. Marji nr. 49.

Komplety popołudniowe.

Brak klas wstępnych przy niektórych średnich zakładach naukowych, a także brak odpowiednich korepetytorów dla małej uzdolnionych dzieci, nasunęło nauzcicielstwu miejskiemu myśl przyjęcia z pomocą niezamożnym rodzicom. W tym celu skompletowano, dla dzieci inteligencji miejscowej popołudniowe wykłady.

Za pozwoleniem władz szkolnych powołane zostały najlepsze siły z personelu nauczycielstwa szkół nowomiejskiej, pod kierunkiem p. Janickiego, komplety otwarte zostaną w gmachu b. gimnazjum rządowego od 15 b. m. dla przygotowania dzieci do klas wstępnej, I i II.

Opócz obowiązkowych przedmiotów, szeroko traktowana będzie gimnastyka, rysunki, śpiew i roboty ręczne. Komplety będą męskie i żeńskie.

Zapisy odbywają się w gmachu b. gimnazjum rządowego (ulica Panny Marji 56, wejście z podwórza) codziennie od godz. 3 do 5 po południu, gdzie osobom interesowanym udzielane są odpowiednie informacje.

Licytacja.

We wtorek 10 Września r. b. o godz. 10 rano w lokalu licytacyjnym Nowy Rynek 1 w podwórzu będzie sprzedawana publicznie partja bielizny

Oddział Sekwestratorów Naczelnik Powiatu.

Ogłoszenie z soboty dn. 7 b. m. zmienia się o tyle, że od 9 do 14 IX. obowiązują: kupony karty żywnościowej ser. F. № 15 na 1/2 funta kaszy tatarskiej za 70 fen. 16 „ 1/2 „ kawy słodowej „ 120 fen. 17 „ 2 „ pudełka zapatek „ 025 fen.

WSZYSTKIM!

wiadomo, że najlepsze wyroby cukiernicze są tylko fabryki Franciszka Fuchsa i S-ów, które w największym wyborze i zawsze świeże dostać można w sklepie cukierniczym Br. Kowalik ul. Panny Marji № 41 1047—

Teatr „**PARYSKI**” Ulica Panny Marji Nr. 19

Program od Wtorku 10 Września do Soboty 14 Września r. b. włącz.

Prawdziwa Sensacja Sezonu!

ŻYD WIECZNY TUŁACZ

(czyli Emigracja i Życie Żydów w Ameryce)

Wzruszający dramat życiowy w 6-ciu aktach wykonany przez najwybitniejsze sily teatru WIELKIEGO w New Jorku w Ameryce.

Muzyka: Sekstet Artystyczny pod Dyrekcją p. **Czesława Zaka**.
Słuchacza Konserwatorium Warszawskiego.

Szczegóły w programach.

Dla dzieci wejście wzbronione.
Bufet cukierniczy przy teatrze.

Z powodu nadzwyczaj kosztownej dzierżawy obrazów ceny miejsc podwyższone Krzesło w łoży 2 m. 50 Krzesło part. 1 m. 50 f. Galer. 1 m.

Teatr „**ODEON**” ul. Panny Marji № 27.

Program od Soboty 7-go do Wtorku 10-go Września r. b.

Dzisiaj największa sensacja chwili! - Ie arcydzieło filmowe sezonu jesiennego!

OFIARA

Przepiękny romans w 6-ciu aktach, osnuty na tle wypadków doby obecnej, z ulubienicą Publiczności, słynną

MIA MAY

w roli głównej.

SENSACJA!

N A D PROGRAM:

SENSACJA!

Procesja w dniu 11-im Czerwca 1918 r. na Jasnej Górze w Częstochowie (Zdjęcia „Urzedu Filmowego”)

Z powodu niezwykle kosztownej dzierżawy obrazu Dzisiaj ceny miejsc podwyższone.

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem członka Filharmonji Łódzkiej p. Rafała Kantora. Bufet cukierniczy przy teatrze. Dla młodzieży wejście wzbronione. Szczegóły w afiszach i programach.

DOKTOR

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE
ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne weneryczne i dróg moczowych.
Ordynuje: od 9-12 rano i od 4-7 p.p.
Panie od 12-1 po południu. 877-

Stanisław Rumszewicz

adwokat przysięgły

w Częstochowie ul. Piękna 7.
(I. piętro front obok Sądu Pok. II Okr.
Przyjmuje od 2-jej do 5 południu
z wyjątkiem niedziel i świąt.

Potrzebny

stróż samotny lub bezdzietny ul. Panny Marji Nr. 59 1063-

Z powodu

wyjazdu do sprzedania w dobrym stanie garnitur mebli: salonowy i stołowy, lustro, tualeta, 2 łózka jesionowe, szafy stare biurko, maszyna do szycia i inne rzeczy. Wiad. ul. Kościuski Nr. 34 m. 6 u W-ej. p. M. Buchaczowej 1066-

Powóz

w dobrym stanie sprzedam Kawią 23 1074-

Do sprzedania 28 morgów 60 pretów gruntu i dom cenz. przystępny. Wiad. ul. Dobra 9 L. Mastalerz 1058-

Irysy najlepsze

z gwarancją za dobrodziejstwo i wysoką wartość odżywkę poleca Fabryka Cukrów Mieczysława Webera ul. P. Marji 29.

Łózka

dębowe dwa, frak z kamizelką do sprzedania. Wiadomość ul. P. Marji 36 m. 8 prawa oficyna na parterze. 1069-

Kupuję

pułdani, mydlak kwiatkrawniku, niedźwiedzie grono liście orzech włoskiego, owoc róży dzikiej osobno nasienie suche w kolorze naturalnym Tow. planta Kościuski Nr. 39 m 18 od 15 wrzesnia ul. P. Majji 73 1072-

Maturzysta

poszukuje kondycji Wiad w Administracji Gońca 1068-

2 pokoje

umeblowane z kuchnią, oświetleniem elektrycznym i ogrodem ewentualnie lub za miastem wynajmę zaraz. Zgłoszenia pod B. B. w Adm. Gońca Częst. 1035-

Przyjmę

2 uczniów z domu obywatelskiego na pensję. Ewentualna pomoc w nauce na miejscu. Zgłoszenia pod M. D. w Gońcu 1037-

Bilety

ślubne, zaproszenia, wizytowe i zaręczynowe, wykonywa starannie Drukarnia F. D. Wilkoszewskiego w Częstochowie, ul. Panny Marji Nr. 38.

Przyjmę

administrację kamienio. Zgłoszenia pod M. D. w Adm. Gońca Częst. 1038

Potrzebne

zaraz mieszkanie 6-7 pokojowe z kuchnią ofertę składać w adm. Gońca dla H. O. 1078

Potrzebny

zecer Wiad. w adm. Gońca

Uczeń

kl. VII udziela korepetycji tanio Wiad. w Adm. Gońca 1081-

Urzednik

bankowy poszukuje pokoju umeblowanego z oddzielnym wejściem i elektrycznym oświetleniem Oferty w Gońcu 1082-

Okazyjnie

tuftarkowy garnitur do sprzedania Wiad w Adm. Gońca

LABORATORIUM dla PRZEMYSŁU i HANDLU Stow. Kupców Polskich w Warszawie oddział w Częstochowie (Centralna 5 I p.) przyjmuje przedmioty do analizy codziennie od godz. 3-jej do 8-jej p.p. 026-

DOKTOR

Stefan Purski

przyjmuje codziennie od 9-11 i od 4-8 pp. Panie od 12-2 choroby skórne i weneryczne Częstochowa ul. Piękna 5. I-sze piętro. 754-

Pierwszy w Częstochowie chrześcijański skład kupuje i sprzedaje różnego rodzaju meble, pianina, maszyny do szycia i t. p. po cenach umiarkowanych, oraz poleca całkowite umeblowanie, sypialni, stołowych, i t. p. ul. Panny Marji Nr. 50. 416-

DENTYSTA
MICHAŁ ROZENOWICZ

powrócił

przyjmuje od 9-1 i od 3-7 po poł. ul. Panny Marji Nr. 35

Rządca

żonaty z wieloletnią praktyką na własnej ziemi poszukuje posady wiad. w Adm. Gońca 1071-

Osoba

inteligentna lat 32 pragnie zajęć się gospodarstwem na plebanji lub w dworze. Łaskawe zgłoszenia do Gońca Częst dla A. Z. 1075-

Meble

kredeasy, stoły, krzesła, szafy, biurka, garnitur mebli lustra, łózka po cenach przystępnych poleca skład Mebli ul. P. Marji Nr. 12. 987-

Pokoju

przywzwoicie i dobrze umeblowanego z elektrycznym oświetleniem od dnia 15. b. m. poszukuje. Wiad. w Wydziale gospodarczym przy Zarządzie cywilnym, pokój Nr. 8. 1077-

Z powodu

wyjazdu jest do sprzedania garnitur mebli salonowych składający się ze stołu z marmurową płytą, 6 krzeselek, dużego tego biurko damskie, lampas, i obrazy. Jasnogórska 24 dom w ogródku 1054-

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

ul. Panny Marji № 10. Wymywanie zębów bez bólu. Plomby Zęby sztuczne. Korony. Laboratorium zębów sztucznych. codz. od 9-1 i 3-7 wieczorem. Ceny bardzo przystępne.

Kursa Ochroniarskie PRZED SZRODĄ FROEBLOWSKA
St. LIGEZÓWNY

w Częstochowie, Kościuski 9. Zapisy codziennie prócz niedziel i świąt od g. 9-6 pp. Rozpoczęcie zajęć 4 września 1918.

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”